

Subsidi d'atur europeu

Si s'aprova el subsidi d'atur europeu, tindrem un altre instrument per enfortir els mecanismes que han de permetre completar la construcció de la zona euro

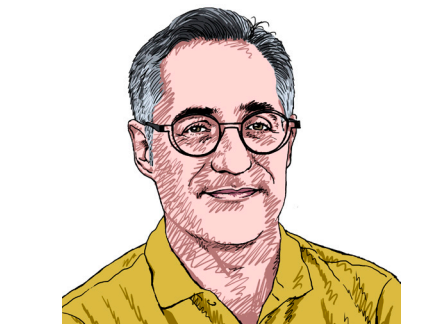
El mes vinent la Comissió d'Economia del Parlament Europeu votarà una proposta de subsidi d'atur europeu. Aquest és un dels grans debats que hi ha avui a la UE. Jo hi he entrat esmenes a favor.

La construcció de la zona euro encara no s'ha completat. És normal que així sigui, les economies que integren la moneda única encara estan en fase de convergència econòmica. Als Estats Units aquest procés també va ser molt llarg i dolorós.

A finals de segle XIX els estats nord-americans van acordar l'emissió de deute públic a nivell federal a canvi de prohibir els rescats del Govern federal a estats o ciutats quan feien fallida. Així, Obama va rescatar General Motors però no va rescatar l'ajuntament de Detroit i per això se'n van tancar molts serveis socials. Hi ha paral·lelismes entre Amèrica i Europa: Virgínia era llavors l'estat hegemònic, tal com avui ho és Alemanya per dimensió i població.

A la zona euro li manca completar la unió bancària de 2014: tenim la supervisió financera europea, exercida pel BCE, i la resolució bancària, que s'ha estrenat com a mecanisme per resoldre crisis amb el Banc Popular. Li manca, però, el fons de garantia europeu de dipòsits, que països nòrdics bloquegen des que Renzi va rescatar l'any 2017 el banc Monte dei Paschi amb diner públic, saltant-se l'acord de 2014: la unió bancària prohibeix expressament aquests rescats a l'estil Bankia.

A la zona euro també li manca el pilar fiscal: la UE no recapta impostos i no disposa d'un Tresor europeu que pugui

RAMON TREMOSA

emetre deute públic de tota la UE (eurobons). Finalment, la UE tampoc no disposa d'un fons d'ajuts directes per fer front a crisis econòmiques que afectin només alguns dels Estats membres, cosa que es coneix com a "xocs asimètrics".

La crisi de 2008 va afectar de manera molt diferent Europa. Al 2010 molts països del centre i del nord d'Europa tornaven a créixer amb força sense haver patit augments de l'atur, entre moltes altres raons gràcies a la seva gran qualitat institucional i a la facilitat i a la llarga tradició per forjar ràpidament consensos entre govern i oposició i entre sindicats i patronals: s'hi adopten fàcilment polítiques conjuntes contra les crisis que no són alterades si hi ha un canvi de govern. Als països del sud, en canvi, la crisi es va allargar molt més temps, la taxa

d'atur es va disparar i encara avui continua essent una xacra, especialment per a la gent jove.

És per això que un subsidi d'atur europeu, ni que fos adoptat en els seus inicis de manera tímida, seria un gran pas endavant per dotar la UE d'un instrument federal per fer front a xocs asimètrics de futures crisis. Si patim una nova crisi virulenta com la de 2008 i els seus efectes castiguen especialment el sud i l'est d'Europa, el risc de trencament de la UE serà encara més gran.

Aquest desembre votarem si l'European Investment Stabilisation Function (EISF) atorga crèdits automàticament a països que pateixen efectes negatius de xocs asimètrics causats per fortes crisis. Aquests crèdits complementarien els subsidis d'atur nacionals als aturats per mitjà d'un *reinsurance scheme* (esquema de reassurança). Aquests préstecs del Fons de l'EISF als Estats membres serien "diners europeus" per als aturats, com un percentatge addicional entre el 2% i el 10% del subsidi. El crèdit de l'EISF es prestaria al país amb interès, a retornar quan el xoc asimètric desaparegui. Els fons disponibles inicials se situen entre 30.000 i 55.000 milions d'euros, pendents encara de negociació.

Com és habitual, aquest subsidi divideix els grans grups per països i per filiacions (proeuro-antieuro, més Europa-menys Europa...). Si s'aprovava, seria un gran actiu i un gran resultat per presentar als electors de cara a les eleccions europees del maig de 2019.

Eurodiputat independent pel PDeCAT